

La recerca en les diferents etapes professionals

Autora: Àngels Ballarín. Metgessa de Família EAP Vic. Tutora UDACEBA. PDI Facultat de Medicina UVic-UCC. Doctorada en Ciències de la Salut

Sovint, tant els professionals assistencials com la població en general imaginem la recerca tancada en grans laboratoris i dedicada a l'estudi de partícules elementals, malalties rares i tractaments d'última generació. Una imatge de recerca bàsica, vaja. Aquest és un tipus de recerca, i de gran valor. Però no és l'única.

Si la recerca neix amb una pregunta, està clar que té l'oportunitat de néixer en qualsevol lloc i moment del nostre desenvolupament professional. Seguint la cronologia de la carrera sanitària, a continuació revisarem quines oportunitats de recerca podem trobar en cada moment.

1. Recerca en el pregrau

En el seu últim any del Grau de Medicina o d'Infermeria, als estudiants se'ls demana que desenvolupin un treball de recerca. Per aquest treball, comptem amb el suport metodològic de les facultats i amb la tutorització de professionals dels centres sanitaris que col·laboren amb les Universitats. Incloure la recerca en la formació dels estudiants és cabdal perquè la incorporin com una disciplina més en la seva pràctica futura.

Per altra banda, aquesta pot ser també una oportunitat pels propis centres sanitaris. La possibilitat d'incorporar estudiants a la recerca pot enriquir equips de recerca ja existents o ser l'estímul per posar a la pràctica algun projecte que havia quedat en l'ideari sense acabar d'arrencar. La interacció entre el món acadèmic i l'assistencial és necessari i enriquidor per les dues parts.

2. Durant la residència

Durant la residència les MIR/IIRs reben formació en recerca (també oberta als tutors) que els permet anar adquirint habilitats en aquest terreny. Durant aquest període el contacte directe amb els pacients a la consulta de ben segur originarà multitud de preguntes clíniques, que necessitaran una cerca bibliogràfica i, a vegades, desembocaran en un canvi implementat a la pràctica. També els casos clínics, convertits sovint en comunicacions a congressos, alguns estudis descriptius,... I, finalment: el treball de final de residència.

Aquesta és una nova oportunitat no només perquè el resident s'introdueixi en el món de la recerca. Sinó també perquè hi arrossegui al seu tutor, els companys, i al centre. Perquè un centre on es fa recerca, és un centre amb inquietuds, amb estímuls, un centre que aprèn i que creix. I a aquest centre també li serà més fàcil captar i retenir talent. Novament una aliança on tothom hi guanya.

3. **En l'assistència sanitària**

La carrera professional segueix i després de la residència apareix la realitat. Per la gran majoria de professionals de la sanitat l'assistència ocuparà la major part del temps. Però no se'n pot deslligar la recerca. Hi ha múltiples maneres d'incorporar-la, cadascú i en cada moment segons les seves possibilitats: casos clínics, estudis observacionals, seguiment de cohorts, estudis experimentals,... La qüestió és tenir-la en ment, llançar-s'hi i gaudir-la.

D'entre tots els tipus de recerca, n'hi ha una amb un caire una mica diferent. Es tracta de la participació en assajos clínics lligats a la indústria farmacèutica. Aquí, els professionals participen en el treball de camp d'assajos clínics dissenyats externament. Aquest tipus de recerca és molt estricte amb el protocol de bones pràctiques en recerca, i representa una oportunitat fantàstica per consolidar-les.

4. **El Doctorat**

El títol de doctor és el màxim grau acadèmic que es pot aconseguir en una universitat i té com a finalitat l'adquisició de competències i habilitats avançades en l'àmbit de la investigació científica de qualitat.

I qui està cridat a optar a aquest títol? Qualsevol professional que en tingui la inquietud.

El primer pas, per no dir el més important, és salvar la barrera cognitiva de pensar que la recerca no forma part de la carrera dels professionals "assistencials". Després, cal estar receptiu a les oportunitats i reptes que es puguin presentar, tenir voluntat de treball, capacitat de treball en equip, ... i dedicar-hi temps.

Fins fa poc, el doctorat no formava part de la carrera dels professionals de l'Atenció Primària. Això, per sort, està canviant.

5. **Etapa postdoctorat:**

Però no tot s'acaba amb un doctorat. Un estudi de doctorat sempre obre futures investigacions. Amb l'experiència adquirida hi ha nous projectes, més complexes, més amplis, més profunds. Establint aliances amb nous investigadors o amb vells companys.

És una oportunitat per la participació en estudis multicèntrics, participar en convocatòries competitives, etc.

Fins ara, la tasca assistencial absorbeix (per no dir sobrepassa) la jornada laboral dels professionals clínics. És difícil encabir-hi la docència, ja no diguem la recerca. Però les dificultats no han de ser limitants. Hem de ser-ne conscients, identificar-les i lluitar per millorar-les. La recerca no es pot obviar. Fem-la realitat i gaudim-la.

Paraules clau: Atenció Primària, Recerca, Docència, Grau de Medicina.

Citació

Autora: Ballarín, Àngels

Títol: La recerca en les diferents etapes professionals

Revista: APSalut. Volum 12. Número 4. Article 251

Data: 27 de desembre de 2024